

F.I.Sh

Ish joyi (bo‘lim, markaz, fakultet)

lavozimi (yoki talabani kurs va guruhi)

muhr o‘rni

O‘zbekiston davlat jahon tillari universitetining O‘dab-axloq kodeksining
mazznun-mohiyati bilan tanishtirdim

(Bo‘lim boshlig‘i, markaz direktori, fakultet dekani) (F.I.Sh) / IMZO

O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti
Kengashining 2024-yil 27 iyundagi
11-sonli bayoni bilan tasdiqlangan

O‘ZBEKISTON DAVLAT JAHON TILLARI UNIVERSITETINING ODOB-AXLOQ KODEKSI

O‘zbekiston davlat jahon tillari universitetining O‘dab-axloq kodeksidagi
belgilangan qoidalariga amal qilaman, aks xolda tegishli chorra ko‘rilishiga qarshi
emasman

1-BOB. UMUMIY QOIDALAR

1-modd. Ushbu kodeks bilan tartibga solinadigan munosabatlار

Ushbu Kodeks O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonami, O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Davlat oliy ta'lim muassasalarining akademik va tashkiliy-hoşbaqaruv mustaqilligini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha choralar-tadbirlar to'g'risida"gi qarori hamda boshqa qonun va qonunosti hujjatlariga muvofiq ishlab chiqilgan bo'lib, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti (Keyingi o'rinlarda – Universitet) professor-o'qituvchi va boshqa xodimlari (texnik, yordamchi), talaba, magistrant va doktorantlari (Keyingi o'rinlarda – xodim, talaba va doktorant) kasbiy o'qish va ish faoliyatining tamoyillari, normalari, ta'lim jarayoni va xizmatdagi xulq-atvorining asosiy qoidalari bilan bog'liq munosabatlarni tartibga soladi.

2-modd. O'qish va ish faoliyatining maqsadlari va vazifalari

O'qish va ish faoliyatining maqsadlari:
xodim, talaba va doktorantlar madaniyatini milliy hamda umuminsoniy qadriyatlar asosida shakllantirish;
universitetga oid o'qish va ish faoliyatining tushunchasini shakllantirish va takomillashtirib borish;
xodim, talaba va doktorantlarni universitet va uning qadriyatlariga hurmat ruhida tarbiyalash;
universitetda o'qish va ish faoliyatini qo'llab-quvvatlash va xulq-atvoriga bo'lgan talablarni o'rnatish va bajarish.

O'qish va ish faoliyatining vazifalari quyidagilardan iborat:
universitetda xodim, talaba va doktorantlarni o'qish va ish faoliyatiga qaratilgan maqsadlarini o'rnatish va bajarish;
universitetda zo'ravonlik, shafqatsizlik va hayozsizlik kabi nomuqobil xatti-harakatlar bilan shug'ullanish va (yoki) ularni bartaraf etish;
turti salbiy ilohlar va milliy mentalitetimizga yot bo'lgan g'oyalar va qarashlar, ekstremizm, separatizm, radikalizm, fundamentalizm va «ommaviy madaniyat»ning ta'sir hamda xurujlarining tarqalib ketishini oldini olish;
qadriyatlarimizni o'rnatish va ularni rivojlantirish.

maqsadlar nomuqobil xatti-harakatlar sodir etilishining sabab va shart-sharoitlarini aniqlash, bartaraf etish;
xodim, talaba va doktorantlarda yuksak huquqiy ongini shakllantirish orqali O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, qonunlari va boshqa normalari-huquqiy hujjatlariga qat'iy ro'ya qilish ruhida tarbiyalash;
xodim, talaba va doktorantlarda fuqarolarining huquqlari, erkinliklari va manfaatlarini doimo hurmat qilish hamda himoya qilish ko'nikmasini shakllantirish va yuksaltirish;
xodim, talaba va doktorantlarda vatandorlik, yuksak ma'naviy-atxoloqiy fazilatlarini shakllantirish va ularni milliy qadriyatlarimizga hurmat ruhida tarbiyalash;
universitetda sog'lom jinnoy-psixologik muhitni shakllantirish va rivojlantirish;
xodim, talaba va doktorantlarda tashqi ko'rinishga oid madaniyati shakllantirish uchun sharoitlar yaratish;
universitetning davlat va jamiyat hayotidagi hamda ta'lim tizimidagi nufuzi, obro'-e'tiborini asrab-avaylash va yanada oshirish.

3-modd. Kodeksning amaliy qo'llanilishi

Ushbu Kodeks universitetning barcha xodim, talaba va doktorantlariga nisbatan tatbiq etiladi.

2-BOB. KODEKSNING PRINSIPLARI

4-modd. Universitet xodim, talaba va doktorantlari xulq-atvorining asosiy prinsiplari

Maqsadlar, g'oyalar, prinsiplar, fuqarolarining huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi, vatandorlik, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik, adolat, halollik va xolislik, samaradorlik va tejankorlik prinsiplariga asoslanadi.

5-modd. Qonuniylik prinsipi

Universitet xodim, talaba va doktorantlari O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga so'zsiz ro'ya qiladilar hamda o'z xizmat va o'qish majburiyatlarini lavozim yo'riqnomalari, mehnat shartnomalari, ushbu Kodeks qoidalarini, universitet ichki tartib qoidalarini hamda ta'limga oid boshqa me'yoriy hujjatlariga muvofiq bajaradilar.

6-modd. Fuqarolarining huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarining ustuvorligi prinsipi

Fuqarolarining huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlari universitetning oliy qadriyat bo'lib hisoblanadi. Universitet xodim, talaba va doktorantlari fuqarolarining huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlarini buzishiga yo'l qo'ymaydilar va bunday buzilishlar ro'y bergan holda ularni tiklashga ko'maklashadilar.

7-modd. Vatandorlik, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik prinsipi

Universitet xodim, talaba va doktorantlari o'z o'qish va xizmat faoliyatlarini ma'naviy-atxoloqiy qadriyatlar, Vatanga sodiqlik, xizmat va o'qish burchiga sodiqlik asosida jamiyatning rivojlanishiga bo'lgan talabi va ishonchini ifodalagan holda amalga oshiradilar. Xodim, talaba va doktorantlar o'z o'qish va xizmat burchlarini o'zaro xayrixohlik, o'z manfaatlarini va mafkuraviy qarashlaridan qat'iy nazir lozim darajada bajaradilar.

8-modd. Adolat, halollik va xolislik prinsipi

Universitet xodim, talaba va doktorantlari o'z xizmat va o'qish faoliyatlarini amalga oshirishda adolatli, halol va xolis bo'lishlari hamda universitetga, unga tegishli bo'lgan sayrlar va jinnoy harnuqolarga murojaat qilgan barcha yuridik va jinnoy shaxslarga nisbatan ushbu prinsip talablari asosida munosabatda bo'lishlari shart.

9-modd. Samaradorlik va tejankorlik prinsipi

Universitet xodim, talaba va doktorantlari o'z faoliyatini samaradorligini innovatsion texnologiyalarni tatbiq etish va boshqa yo'llar bilan doimiy ravishda oshirib boradilar.
Universitet xodim, talaba va doktorantlari, o'z navbatida, universitetning mulkiga, o'zining va boshqa shaxslarning vaqtiga mas'uliyat va ehtiyokkorlik bilan yondashadilar.

3-BOB. KORRUPTSIYAGA QARSHI KURASHISH

10-modd. Korruptsiyaning har qanday shakli va ko'rinishini qabul qilmaslik

Universitet xodim, talaba va doktorantlari korruptsiyaning har qanday shakli va ko'rinishini qabul

qilinyadilar va uning b'iror-b'ir tarzda namoyon bo'lishiga qarshi jamoatlikda qonuniy choralarini ko'rishadi.

Xodim, talaba va doktorantlar korruptsiyaga qarshi kurashishlari va uning profilaktikasiga faol ko'maklashishlari, shuningdek, universitetning korruptsiyaga qarshi kurashish siyosati va boshqa korruptsiyaga qarshi kurashishga oid hujjatlar talabalarini so'zsiz bag'arishlari, o'z faoliyatlarini oshkora va adolatiy amalga oshirishlari, yuqori axloqiy qadriyatlar va prinsiplarga sodiq qolgan holda qonun ustuvorligiga qat'iy rioya etishlari shart.

4-BOB. XODIM, TALABA VA DOKTORANTLAR YURISH-TURISH VA RASMIY MULOQOTIGA OID TALABLAR

11-moddada. Universitetda kiyinish va tashqi ko'rinishga oid qoidalar

Universitet xodim, talaba va doktorantlari o'z o'qish va kasbiga mos bo'lgan zamonaviy kiyimda bo'lishlari lozim.

Universitet xodimi, talabasi va doktoranti bo'lgan xotin-qizlari tamani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak va qorin, tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan hamda haddan ziyod tor kiyimda, shuningdek, quloqchinlar, quloq va barmoqlardan tashqari tananing turli qismlariga turli zrak yoki metall buyumlar bilan, tanasining ko'rinish turadigan qismida pirsing yoki tatuirovkada universitetga kelishlari mumkin emas.

Talaba-qizlar universitetga och rangli va yorqin rangda bo'lmagan bluzkalarda, tizzani yopib turadigan yulka, klassik turdagi shimlar yoki odni kosiym va to'q rangdagi poyabzalda kelishlari lozim, shuningdek, o'zlar bilan zaruriy o'quv vositalarini olib kelishlari shart.

Universitet xodimi, talabasi va doktoranti bo'lgan erkaklar oq, havorang, och jigar rang yoki och kulrang ko'ylakda, klassik uslubdagi shim yoki odni kosiym, va to'q rangdagi poyabzalda kelishlari lozim. Bunda, talabalar o'zlar bilan zaruriy o'quv vositalarini olib kelishlari shart.

Xodim, talaba va doktorantlarga professionallikka va tanlagan kasbiga xos tarzda kiyinish tartibi qilinadi.

Xodim, talaba va doktorantlarning auditoriya va xizmat xonalarda uski kiyim (plash, palto, kurka hamda bosh kiyim kabilar)da yurishlari taqiqlanadi.

Xodimlar, talabalar va doktorantlarning tashqi qiyofasi va kiyimlari ozoda, pokizza bo'lishi lozim.

Shuningdek, xodim, talaba va doktorantlarning universitetga kelishi ruxsat etilgan formasiga turli din va konfessiyalar hamda submadaniyatlarga mansublikni aks ettiruvchi elementlarni (kipa, kashyara, xoch, hijob, yuzning asosiy qismini to'sib qo'yuvchi jag' ostidan bog'lanadigan to'mol va boshqalar) qo'shishga yo'l qo'yilmaydi.

Dam olish kunlari (shanba va yakshanba) erkin ust-boshda (tanani shaffof ko'rsatib turadigan, yelka, ko'krak va qorin, tizzadan yuqori qismlari ochiq qoladigan, turli din va konfessiyalar hamda submadaniyatlarga mansublikni aks ettiruvchi kiyimda kelish bundan mustasno) kelishiga ruxsat etiladi (rasmiy tadbirlarda ishtirok etishga jalb qilinganlar bejlangan kiyinish tartibiga amal qilgan holda keladi).

12-moddada. Majlis va yig'inlarda ishtirok etish

Universitet xodim, talaba va doktorantlari turli tadbirlar (majlislar, tantanali yig'inlar, uchrashuvlar, bayramlardagi ishtiroki jarayonida so'zga chiquvchilarga nisbatan hurmat bilan munosabada bo'lishlari, tadbir davomida tinchlik va osoyishtalikni saqlashlari shart bo'lib, raislik qiluvchi va moderatorning ruxsatsiz so'z qo'shishi va so'zga chiqish mumkin emas. Zarurat tug'ilganda nuqtlar o'rtasida uzri sabablar asosida majlislar zalidan chiqib-kirish mumkin.

13-moddada. Binoalarda yurish-turish qoidalariga amal qilish

Binoalarda kirish va chiqish joylarida, shuningdek, yo'laklarda talabalar xodimlarini, erkaklar ayollarni, yoshlar esa katalarni o'zlaridan oldin o'tkazib yuborishlari lozim.

Bironga kirayotgan universitet xodim, talaba va doktorantlari binolarga kirib-chiqishni nazorat qilish uchun tayinlangan mas'ul shaxs yoki nazoratchiga o'z shaxsini tasdiqlovchi hujjati (ruxsamoma, talabalik guvohnomasi, pasport va h.k.) ochiq holda ko'rsatishlari yoki maxsus berilgan ID-karta va fey-s-kontrol orqali tushirilgan o'qishlari shart.

Xodim, talaba va doktorantlar universitet hududida yo'lning o'ng tomonidan yurishlari, shuningdek, yo'lak va xollarda mobil aloqa vositalari orqali baland ovozda gaplashmasliklari kerak. Bir-birlariga duch kelganda salomlashishlari, bunda talabalar xodimlarga, yoshlar katalarga birinchi bo'lib salom berishlari tavsiya etiladi.

14-moddada. Xodim, talaba va doktorantlarning rasmiy muloqot me'yori

Universitet xodim, talaba va doktorantlari tashkilot va muassasalar ommaviy axborot vositalari hamda fagarlar bilan o'zaro munosabatlarga kirishganda quyidagi rasmiy muloqot me'yori va qoidalariga amal qilishlari kerak:

o'z harakatlarini universitet manfaatlarini ko'zlab amalga oshirish, uning imini saqlash va oshirish, universitet, uning xodimlari, talabalar va doktorantlari nomi va manfaatlariga ziyon yetkazadigan harakatlarni amalga oshirmaslik, shuningdek, ular bilan muloqot qilganda hamda j'rimoy tarmoq va messenjerlardagi yozishmalarida o'zlarining nammamali xulq-atvori bilan universitet haqida yuksak j'rimoy haqsurot uy'g' olish.

universitet, uning xodim, talaba va doktorantlari haqida haqqqatga to'g'ri kelmaydigan yoki noto'g'ri talqin qilish, noto'g'ri talqin qilish uchun imkon beradigan ma'lumotlarni tarqatmaslik, bunday ma'lumotlar tarqalishiga yo'l qo'yimaslik, shuningdek, jamoat oldida va j'rimoy tarmoqlarda bu mavzuda chiqishlar qilmaslik.

xodim, talaba va doktorantlarning rozilgisiz ularning shaxsiy hayotiga oid ma'lumotlarni oshkor qilmaslik.

xodim, talaba va doktorantlar haqida ularning kasbiy va o'quv faoliyatiga oid bo'lmagan ma'lumotlarni aniqlashmaslik.

xizmat axborotlarini taqdim etish qoidalariga amal qilish.

so'ralgan axborotni yetarlik (haqdan tashqari qisqa, shu bilan brga, o'ta keratigdan ortiq) va ishonchlilik (qayta tekshirishni talab qilmaydigan) talabalariga muvofiq holda taqdim etish.

o'z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida olingan ma'lumotlardan maqsadga muvofiq bo'lmagan tarzda foydalanmaslik, shuningdek, ularni universitet rahbariyati ruxsatsiz tarqatmaslik.

15-moddada. Ish va o'qish vaqtiga rioya qilish

Xodim, talaba va doktorantlar dars mashg'ulotlari va ishga o'z vaqtida kelishlari, mehnat hamda o'qish inizomiga rioya qilishlari shart.

16-moddada. Universitetda g'ayriaxloqiy va nojo'ya xatti-harakatlarini sodir etishga yo'l qo'yilmastigi

Talaba va doktorantning o'qishiga, xodimning esa universitetda mehnat faoliyatini yuritishiga to'sqinlik qiladigan quyidagi g'ayriaxloqiy va nojo'ya xatti-harakatlarini sodir etishi qat'iy taqiqlanadi:

har qanday huquqbuzartlik yoki jinoyat sodir etish, jumladan, tuhmat qilish, haqoratlash,

g'iyohvand moddalar, psixotrop, sintetik vositalar va ularning analoglari, alkogol va tamaki mahsulotlari, vaxr, chiling, elektron sigaretalar va sarxush qiluvchi boshqa vosita hamda moddalarni iste'mol qilish va tarqatish, tinchlik yoki osoyishtalikka qarshi tajovuz qilish, jangiallashish, qimor va tavakkalchilikka asoslangan boshqa o'yinlar o'yinashi;

universitetga moddiy va uning ishchanlik obro'siga salbiy ta'sir etuvchi ma'naviy zarar yetkazish;

xodim, talaba va doktorantlarga jismoniy, ma'naviy yoki moddiy zarar yetkazish, xodim, talaba, doktorant yoki boshqa shaxslarning mulkiga, moddiy qimmatliklarga egalik qilish, foydalanish yoki tasharuf etish uchun turli ko'rinishda egallab olish, boshqari ushbu holat tegishli asoslar bilan o'z tasdiqlari to'g'risida;

universitet atrofi-muhini har qanday ko'rinishda ifloslantirish;

universitet binolari va hovlida, shuningdek, universitet binolariga tashqari hududda spirital ichimliklar ichish va tamaki yoxud boshqa turdagi mahsulotlarni chekish hamda mast holda bo'lish, tashqi ko'rinishiga va ushbu Kodeksda belgilangan qoidalariga zid ravishda soch-soqoli o'sgan, to'zgan, sochlarni nooddiy bir yoki bir nechta ranglarga bo'yalgan va kiyinish talablariga roya qilmagan holda kelish;

universitetga tegishli kompyuterlarda universitetga tegishli bo'lmagan ma'lumotlarni, shuningdek, turli kino-film, noqonuniy ma'lumotlar, behayo surat va filmlar, milliy, irqiy, etnik, diniy adovlatni targ'ib qiluvchi, ekstremistik, separatistik va fundamentalistik kayfiyatdagi har qanday materiallarni tayyorlash, ko'rish, saqlash, tarqatish va ularga da'vat etish;

o'quv mashg'ulotlari va ishta hamda xodim va talabalarining osoyishtaligiga xalalqit beradigan xatti-harakatlar sodir etish (radiouzatgich, televizor, multimedia va ovoz chiqaruvchi moslamalardan maqsadsiz foydalanish);

xodimlar, talabalar va doktorantlar tomonidan soxta ma'lumot va hujjatlarni taqdim etish;

xodimlar, talabalar va doktorantlar tomonidan oliy ta'lim muassasasi hujjatlarga qasddan o'zgartirish kiritish yoki ularni yo'q qilish (bo'yash, o'chirish, qo'shimcha yozuvlar kiritish yoki zarar yetkazish);

o'quv jarayoniga oid qoida va talablar buzilishi bilan bog'liq holatlar akademik halollikka oid ichki me'yoriy hujjatlar bilan tartibga solinadi;

umumiboshqariy va milliy qadriyatlariga xos bo'lmagan yoki universitet, uning xodimlari nufuziga putur yetkazadigan materiallarni Internet tarmog'i va boshqa ijtimoiy tarmoqlarga joylashtirish yoki ulardan turli nomuvofiq maqsadlarda foydalanish;

Xodimlar, talabalar va doktorantlar tomonidan universitetning ishchanlik obro'si, qadr-qimmatini va nufuzini tushiradigan, ta'lim jarayonining ma'naviy buzilishiga olib keladigan agressiya, odamlarning shartini va qadr-qimmatini kamitadigan, zo'rash va vahshiylik, vandalizm, mlakatlararo nizoz qo'zg'atadigan, ta'qilqangan diniy yo'nalishdagi, terrorizm, ekstremizm, va fundamentalizm, shuningdek, behayo va ishqiy sahnlarni namoyon qiladigan fotosuratlar, video va audiolovozlardan foydalanish va ularning tarqatilishiga yo'l qo'yilmaydi;

Shuningdek, davlat hokimiyati va boshqaruvchi organlari, sud va haquqni muhofaza qiluvchi organlar hamda boshqa tashkilotlar, shuningdek, universitet faoliyati, uning xodimlari hamda talabalarini shartini va qadr-qimmatini hamda ishchanlik obro'siga salbiy ta'sir qiluvchi haquqatiga to'g'ri kelmaydigan, asossiz va tekshirilgan dalillarga asoslanmagan turli xil ko'rinishdagi ma'lumot, fikr, mulohaza va munosabatlarni Internet, ijtimoiy tarmoqlar, shuningdek, boshqa ommaviy axborot manbalarida, tarqatuvchilarda, tashuvchilarda paydo bo'lishi (oshkor etilishi) mazkur talaba va doktorantning o'qishiga, xodimning esa universitetda mehnat faoliyatini yuritishiga to'sqinlik qiladigan g'ayrxalof va nojo'ya xatti-harakat hisoblanadi.

5-BOB. UNIVERSITET RAHBARIYATINING ODOB-AHLIHOQA OID MAJBURIYATLARI VA KASBIY FAOLLYATIDA MANFAATLAR TO'QNASHUVIGA YO'L QO'YMASLIKKA OID TARTIBLAR

17-moddada. Rahbarning majburiyatlari

Rahbariyat hamda tarkibiy bo'limlarni rahbarlari (keyingi o'rinlarda – rahbar) o'ziga bo'yusuvchi xodimlarga nisbatan yuqori professionallik, xotirlik, sofilik va adolatda o'rtaq bo'lishi, universitet yoxud uning tarkibiy bo'limlarida ijroviy, ma'naviy-psixologik muhiti shakllanishiga ko'maklashishi lozim. Rahbar bo'yusuvchi xodimlardan ularning xizmat vazifalari doirasidan chiquvchi topshiriqlarni bajarishni talab qilmasligi, shuningdek, qonunga xilof xatti-harakatlarni sodir etishga undamasligi kerak.

Rahbar o'z faoliyatida

kadrlarni qatnashdoshlik, hamshaharlik yoki shaxsiy sadoqat belgilari bo'yicha tanlash va joy-joyiga qo'yish va mehnat munosabatlarda kamitirish holatlariga yo'l qo'yimasligi;

g'urubozlik, mahalliy-chilik, favorizizmga, shuningdek, o'z xizmat vazifalarini bajarish jarayonida boshqa salbiy omillarning kelib chiqishiga yo'l qo'yimasligi;

qo'pollik qilmasligi, odamlarning shartini va qadr-qimmatini kamitmasligi, ularga psixologik va jismoniy ta'sir ko'rsalmasligi;

manfaatlar to'qnashtiruvchi o'ldini olish va ularni tartibga solish yuzasidan o'z vaqtida chorra-tadbiqlar ko'rsishi;

korruptsiyaning o'ldini olish choralarini ko'rsishi;

xodimlarning kasbiy va intellektual jihatdan rivojlanishini uchun qulay ish joyi, zamonaviy kompyuterlar, Internet tarmog'i, kutubxona fondi va axborot resurslaridan etkin foydalanishlari, borliq chiqarishlari, dam olishlari, jismonan chinqishlari uchun barcha sharoitlarni ichki imkoniyatlardan kelib chiqib yaratib berishi;

xodimlar faoliyatini samarali tashkil etib, o'ziga ishonib topshirilgan mulkka va mofiyaviy mablag'lariga etiyodkorlik va tajankorlik bilan munosabada bo'lishi shart.

Rahbar qo'l ostidagi xodimlarning mehnat imtizoimga roya qilishlarini talab qilishi va uni ta'minlashga mas'uldir.

6-BOB. XODIM, TALABA VA DOKTORANTLARINING O'ZARO MUNOSABATLARIGA OID TALABLAR

18-moddada. Xodim, talaba va doktorantlarning o'zaro munosabatlari

Xodim, talaba va doktorantlarning o'zaro munosabatlari milliy qadriyat va an'analar, yagona jamoaviy muhit, o'zaro hurmat va e'tibor, do'stlik, hamjihatlik, halollik va adolat tamoyillariga asoslanishi lozim.

Xodim, talaba va doktorantlarning o'zaro munosabatlarda inson qadr-qimmatiga hurmatizlik, shaxsiyatini kamitirish, o'zganing intellektual mulkini o'zlashtirib olish, qo'pollik, behayo so'zlar ishlatish, mushltashish qat'iy man etiladi.

Pedagog xodimlar tomonidan talabalarga nisbatan o'quv va tarkibiy jarayondagi yuqori talabchanlik ularning shaxsini hurmat qilish bilan birgalikda amalga oshirilishi kerak.

19-moddada. Pedagog xodim va talabalarining auditoriyadagi va undan tashqaridagi o'zaro munosabatlari

Pedagog xodim auditoriyaga kirganida barcha talabalar o'rinlardan turib hurmatlarini bildirgan holda kulib olishlari, so'ngra pedagog xodim salomlashib, o'rtisiga ruxsat bergach, o'z joylarini egallashlari kerak. Pedagog xodim darsini tugatib, auditoriyadan chiqib ketayotganida ham talabalar o'rinlardan turib, kuzatib qo'yishlari lozim.

Pedagog xodimlar o'quv jarayoni va boshqa holatlarda ham talabalarining shaxsini hurmat qilishi, ular bilan munosabada ochiqchilik va xayrixohlik tamoyillariga amal qilish, talabalarga ta'lim berish jarayonida o'z vazifalarini beg'araz amalga oshirishi, talabaga munosabada ularni kamitirish, qo'pol so'z ishlatish, o'zini yuqori tutish va tanish-bilishchilik kabi yondashuv shakllarini mutlaqo qo'llamaslik, ularga nisbatan doimo haqqoniy munosabada va xolis bo'lishlari shart.

doirasida qabul qilgan (Berqan) qarorlarini (topshiriqlarini) o'z vaqtida va sifati bajarishga;

shaxsiy foydasi hamda o'zgalat manfaatini ko'zlab o'z mavqegini suiste' mol qilmaslikka;

haqiqatni gapirishga, rahbarlar va boshqa xodimlarni chalg'itmaslikka;

munasabadi xodimlarning ruxsatsiz turi reklama vositalarini o'rnatmaslikka;

kashiy faoliyat davomida o'zlariga ma'lum bo'lgan, ularning oshkor etilganligi uchun qonun hujjatlarida belgilangan tartibda javob beriladigan axborotning saqlanishi va maxfiyligini ta'minlash yuzasidan barcha choralarini ko'rishga;

sog'lom turmush tarzini yuritish va atrofdagilarning sog'lig'ini saqlashga g'amxo'rlik qilish, estetik va ekologik madaniyatning oshishiga ko'maklashishga;

tanqidiy mulohazalarni bildirishga va ob'ektiv qaror qabul qilishga, o'z xato va kamchiliklarini anglash va bartaraf etishga;

moddiy jihatdan yaxshi ta'minlanganligini turi yo'llar bilan a'aylab ko'z ko'z qilmaslikka;

Axborot-resurs markazi xodimlari bilan xushmuomala bo'lishga, kitoblar va jilhozlarga ehtiyotkorona munosabada bo'lishga, u yerda uyali aloqa vositalarini o'chirib qo'yish yoki ovozsiz rejimga qo'yishga, baland ovozda so'zlashmaslik va atrofdagilarga xalalq bermaslikka, oziq-ovqat iste'mol qilmaslik, qog'oz, saqich va boshqa chiqindilarni qoldirib ketmaslikka, kitoblarni olish va topshirish tartib-qoidalariga ro'ya qilishga;

sport majmuasiga sport kiyimi va poyabzalida kirishga;

sport inventarlariga nisbatan ehtiyotkorona munosabada bo'lishga;

mas'ulg'ulotlardan keyin sport inventarlarini belgilangan joylarga qayta topshirishga;

sport majmuasining belgilangan tartib-qoidalariga ro'ya qilishga;

universitet auditoriyalari, binolari va binolarga tuzashgan hududida tozalikni saqlashga;

hududini ifloslantirmaslik, chiqindilarni joylarda qo'yilgan maxsus qutilarga tashlashga;

shaxsiy avtomobilni taqiblangan joyda qoldirishlik, yo'l harakati qoidalarini buzmaslik va beparvo bo'lmashlikka, shuningdek, transport vositalaridan foydalanishda xavf-xatar yaratmaslikka;

ish (o'qish)dan tashqari vaqtda umumiy qabul qilingan o'qish-axloq normalariga ro'ya etishlari, g'ayriijtimoiy xatti-harakatlarga yo'l qo'yimaslikka majbur.

27-moddada. O'qish-axloqqa oid qo'shimcha talablar

a) talabalar:

nuqd madaniyatini doimiy takomillashtirib borishga;

talabalarining o'z-o'zini boshqarish tizimini faol qo'llab-quvvatlash va mustahkamlash, ijodiy faoliyatini rivojlantirish va jamoaviy madaniyatni o'rnatishga;

pedagog xodim bilan boshqa talabalarining bahosini muhokama qilmaslikka;

yo'zma ishlarni himoya qilish va reyting nazoratiga doir tartib-qoidani bajarish vaqtida chetdan yordam olishlik, o'zgalarga yordam ko'rsatmaslikka;

boshqa shaxslar tomonidan tayyorlangan topshiriqlar yoki yo'zma ishlarni o'z nomidan topshirimaslikka;

mas'ulg'ulotlarni sababsiz o'kazib yubormaslikka va darslarga sababsiz kechikib kelmaslikka;

o'quv mas'ulg'ulotlari vaqtida oliy ta'lim muassasasi hududida behuda yurmaslikka;

dars mas'ulg'ulotlari o'tilayotgan vaqtda fakultet dekanlari, magistratura bo'limi boshlig'ining ruxsatsiz universitet hududidan ketib qolmaslikka;

universitet xodimlari va o'qituvchilariga qo'pollik qilmaslikka, ular bilan tortishmaslikka, agarda ular nohaq bo'lsa tegishli shaxslarga xabar bershiga, o'qituvchilarning shaxsiy hayotiga oid noo'r in savollar bilan murojaat qilmaslikka, ularga nisbatan adovaa saqlanmaslikka;

xodim, talaba yoki doktorant bilan mizoli vaziyat yuzaga kelganda o'z hissiyotlarini jilovlashga va mazkur vaziyatni ko'rib chiqish bo'yicha tegishli bo'lim va xodimlar (murabbiy - yutor), dekan,

O'zbekiston yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkiloti, Yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi, Talabalar Kengashiga murojaat qilishga;

o'quv jarayonida faol, e'tibori bo'lishga va pedagog xodimning ko'rsatmalariga qat'iy ro'ya qilishga;

dars vaqtida gaplashmaslik hamda dars mas'ulg'ulotiga taalluqli bo'lmagan ishlar bilan shug'ullanmaslikka;

jilhozlarga ehtiyotkorona munosabada bo'lish, stol va stullarga yozmaslikka;

qog'oz, saqich va boshqa keraksiz narsalarni auditoriyada qoldirib ketmaslikka;

mas'ulg'ulotlar davomida ovqatlanmaslik, saqich chaynamaslikka, shuningdek, shaxsiy kompyuter va boshqa kommunikatsiya vositalaridan faqat pedagog xodim ruxsati bilan foydalanishga;

pedagog xodimga mas'ulg'ulotlar vaqtida savol yoki ilimos bilan qo'l ko'targan holda va ruxsat berilganidan so'ng murojaat qilishga;

umumiy ovqatlanish joylarida taomlarga buyurtma berish va olishda navbat tartibiga hamda belgilangan qoidalariga ro'ya qilishga;

Talabalar turar joyi ichki tartib qoidasiga qat'iy ro'ya qilishga;

jamoat xavfsizlik manfaatlaridan kelib chiqib, imkon darajasida universitetga jamoat transportida kelishga;

b) xodimlari:

o'z xizmat joyidagi tartib-intizomga va universitet ichki tartib qoidalariga ro'ya qilishga;

ta'tildan oldin yoki mehnat shartnomasi bekor qilinganda o'z xizmat joyini talabga javob beradigan holda qoldirishga, o'z zimmasidagi o'g'irg'irlikka vositalari va boshqa materiallarni, o'ziga topshirilgan, lekin hali yakunlanmagan vazifalarni boshqa shaxsiga topshirimaslikka;

telefon orqali mulqot qilishda muomala madaniyatini va axborot taqdim etish qoidasiga ro'ya qilishga (jumladan subhanti eng avval rasmiy tarzda salomlashishdan boshlab, so'ng o'z xizmat munasasasi, lavozimi hamda familiyasi, ismi, sharfini aytib, maqsadga o'lish lozim, taqdim etilayotgan axborot ma'xsinal qisqqa, lo'nda va aniq bo'lishi kerak, so'ralayotgan ma'lumot subhat jarayonida izlanishi tufayli telefon tarmog'ini band qilishga yo'l qo'yilmaydi, zarurat bo'lsa, qayta qo'ng'iroqni amalga oshirish mumkin);

yoshlarni valanparvarlik ruhida tarbiyalashga;

yoshlar orasida sog'lom turmush tarzini qator topirish, ularni i'chki i'chki bozilik va g'iyohvandlik illatlaridan, boshqa turli halokatli tahdidlar hamda biz uchun yet bo'lgan ekstremistik, radikalistik ta'sirlardan, "omniaviy madaniyat" xurujlaridan oqon etib borishga;

ta'lim oluvchilarni ma'naviy-axloqiy tarbiyalash va ma'rifiy ishlarining samarali shakli hamda ustubularini ishlab chiqishga ko'maklashishga;

o'z xizmat vazifalarini vijdonan bajarishga shubha tug'diradigan xatti-harakatlarni qilmaslikka, talabalar bilan o'z hamkasblarini kashiy va shaxsiy kamchiliklarini muhokama qilmaslikka;

dars mas'ulg'ulotlariga kechikib kelgan yoki boshqa sabablarga ko'ra talabalarni o'quv mas'ulg'ulotlaridan chiqarib yubormaslikka, shuningdek, talabaga universitet talabalar sarfidan chetlashtirish (kursdan kursga qoldirish) yoki talabaning majburan o'qishdan voz kechishiga undash bilan qo'rqitmaslikka, uning asossiz talabalar sarfidan chetlashtirishiga (kursdan-kursga qoldirishiga) olib kelmaslikka;

ta'lim oluvchilarga nisbatan tazyiq o'kazish, tegajog'liq va zo'ravonlik qilish kabi shan va qad-qimmatni kamshidatgan nojo'y-xatti harakatlarni sodir etimaslikka;

talabaga nisbatan adovataga bormaslikka;

akademik guruhda (kursda) talabalar xulqining umumiy madaniy holati haqida fakultet dekanlariga kerak bo'lgan holdalarda ta'sir choralarini ko'rish lozimligi yuzasidan yo'zma ma'lumot taqdim etish kabi talablarni bajaradilar.

8-BOB. RAG-BATLANTIRISH VA CHORA KO'RISH TARTIBI

28-moddada. Xodim va talabalarni rag'batlantirish

O'quv yili davomida mazkur Kodeksga to'la rioya qilingan, universitetda yuksak ma'naviy-axloqiy mulohimning yanada qator topishi va mustahkamlanishiga o'z hissasini qo'shgan xodim va talabalar rahbariyat, fakultet dekanlari, katedra mudirlari va boshqa tarkibiy bo'limna rahbarlari tavsiyasiga binoan belgilangan tartibda moddiy yoki ma'naviy rag'batlantirishlari mumkin.

29-moddada. Kodeksga rioya qilishning attestatsiya va boshqa jarayonlar uchun ahamiyati

Xodimlar tomonidan mazkur Kodeksga rioya etilishi attestatsiyalar o'tkazishda, yuqori va boshqa lavozimlarga tayinlash (karyeraviy o'sishi) uchun kadrlar zaxirasini shakllanishda hisobga olinadi.

30-moddada. Kodeks qoidalarini buzganlik uchun javobgarlik

Universitet xodim, talaba va doktoranti tomonidan mazkur Kodeks qoidalarining buzilishi uni belgilangan tartibda javobgarlikka tortishga asos bo'lib xizmat qiladi.

31-moddada. Kodeks va ichki tartib-qoidalarining o'zaro munosabati

Xodim, talaba va doktorantlar mazkur Kodeks qoidalarini buzganida, ularga nisbatan oliy ta'lim muassasasi Ichki tartib qoidalarining VII bobida (Mehnat va o'qish intizomini buzganlik uchun javobgarlik) qayd etilgan choralar qo'llaniladi.

9-BOB. ODOB-AXLOQ KOMISSIYASI FAOLIVATINI TASHKIL ETISH

32-moddada. Odob-axloq komissiyasi

Mazkur Kodeks normalarining xodim, talaba va doktorantlar tomonidan buzilishiga oid masalalar, qoida tartiqasida, Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqilishi mumkin.

Shuningdek, Odob-axloq komissiyasi, qoida tartiqasida, oliy ta'lim muassasasi rektorining ko'rsatmasi bo'yicha,

xizmat tekshiruv natijalariga ko'ra,
o'z tashabbusi bilan;

universitet xodim, talaba va doktorantlaridan, shuningdek, oliy ta'lim muassasasiga aloqa kanallari orqali kelib tushgan axborot asosida ham ushbu turdagi masalalarni ko'rib chiqishi mumkin.

Odob-axloq komissiyasi kamida 5 kishidan iborat tarkibda tuziladi. Odob-axloq komissiyasining maqsadi, vazifalari, funksiyalari, huquqlari va uning faoliyatini tashkil etish bilan bog'liq boshqa masalalar oliy ta'lim muassasasi rektori tomonidan tasdiqlangan Odob-axloq komissiyasi to'g'risidagi nizomda belgilanadi.

33-moddada. Odob-axloq komissiyasi xulosasi

Odob-axloq kodeksining buzilishi holatlarini Odob-axloq komissiyasi tomonidan ko'rib chiqish natijalari bo'yicha intizomiy yoki boshqa tarzda qoida buzilishlarining mavjudligi (mavjud emasligi) to'g'risida xulosa chiqariladi. Ayni vaqtda oliy ta'lim muassasasi rektoriga ko'rib chiqishi uchun qoidabuzar xodim, talaba va doktorantni javobgarlikka tortish to'g'risida taklif kiritiladi. Yo'1 qo'yilgan qoida buzilishining xususiyatini hisobga olgan holda Odob-axloq komissiyasi xodim, talaba va doktorantga nisbatan Odob-axloq kodeksining buzilishiga yo'1 qo'ymaslik to'g'risidagi ogohlantirish bilan cheklanishi mumkin.

Odob-axloq kodeksiga rioya etmagan xodim, talaba va doktorantni intizomiy javobgarlikka tortish

bo'yicha buyruq loyihasi fakultet dekanlari va magistratura bo'limi (talabalarga nisbatan), kadrlar bo'limi (xodimlar va doktorantlarga nisbatan) tomonidan tayyorlanadi.

Xodim, talaba va doktorantlar o'zlarini yo'1 qo'ygan qoida buzilishi, qoida buzilishining ko'rib chiqilishi jarayoni haqida axborotni olish va o'zini himoya qilish uchun dalillarni taqdim etish, shuningdek, universitet qarorlari yuzasidan belgilangan tartibda shikoyat qilish huquqiga ega dirlar.

34-moddada. Jamoatchilik nazorati

Xodim, talaba yoki doktorantning xulq-atvori ustidan jamoatchilik nazoratini ta'minlash maqsadida, mazkur Kodeksga rioya etmaganlik holatlarini Kasaba uyushmasi qo'mitasi, Xotin-qizlar masalalari bo'yicha maslahat kengashlari va O'zbekiston yoshlar ittifoqi boshlang'ich tashkilotida ham muhokama qilinishi amaliyoti joriy etilishi mumkin.

10-BOB. YAKUNIY QOIDA

35-moddada. Kodeksning kuchga kirishi hamda unga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish

Mazkur kodeks universitet Kengashi tomonidan tasdiqlanganidan so'ng kuchga kiradi va unga o'zgartirish hamda qo'shimchalar kiritish universitet Kengashi qaroriga binoan amalga oshiriladi.

